

Cuprins

Abrevieri.....	XV
Cuvânt-înainte	XVII
TITLUL I. Noțiuni generale	1
Capitolul I. Piața unică europeană și achizițiile publice	3
Capitolul II. Evoluția reglementării achizițiilor publice în	
Uniunea Europeană.....	6
Secțiunea 1. Scurt istoric	6
Secțiunea a 2-a. Perspectivele achizițiilor publice la nivel european	12
Capitolul III. Aspecte metodologice	18
TITLUL II. Achizițiile publice	21
Capitolul I Obiectul, scopul și principiile achizițiilor publice	23
Secțiunea 1. Obiectul achizițiilor publice	23
Secțiunea a 2-a. Scopul achizițiilor publice.....	23
Secțiunea a 3-a. Principiile achizițiilor publice	24
§1. Caracterul obligatoriu al principiilor achizițiilor publice	24
§2. Nediscriminarea	26
§3. Tratatamentul egal	28
§4. Recunoașterea reciprocă.....	28
§5. Transparența.....	29
§6. Proportionalitatea	30
§7. Asumarea răspunderii	30
§8. Concluzii	31
Capitolul II. Domeniul de aplicare al Legii nr. 98/2016	32
Secțiunea 1. Praguri. Revizuirea pragurilor.....	32
§1. Situația entității juridice fără calitate de autoritate contractantă	32
§2. Praguri valorice	33
§3. Revizuirea pragurilor	34
Secțiunea a 2-a. Reguli privind modul de calcul al valorii estimate a achiziției.....	36
Secțiunea a 3-a. Excepții de la aplicarea Legii nr. 98/2016.....	40
Secțiunea a 4-a. Achizițiile mixte	45
Secțiunea a 5-a. Situații speciale	46
Secțiunea a 6-a. Activități de achiziție centralizate și achiziții comune ocazionale	50

VI *Achiziții publice. Concesiuni. Parteneriatul public-privat. Remedii și căi de atac*

Secțiunea a 7-a. Achiziții care implică autorități contractante din alte state membre	55
---	----

Capitolul III. Contractul de achiziție publică 57

Secțiunea 1. Definiția și trăsăturile juridice ale contractului de achiziție publică	57
Secțiunea a 2-a. Părțile contractului de achiziție publică	59
Secțiunea a 3-a. Tipuri de contracte de achiziție publică.....	63

Capitolul IV. Reguli generale de participare și desfășurare

a procedurilor de atribuire 64

Secțiunea 1. Reguli generale privind operatorii economici	64
Secțiunea a 2-a. Contracte rezervate.....	67
Secțiunea a 3-a. Confidențialitate	67
Secțiunea a 4-a. Reguli de evitare a conflictului de interese	67
Secțiunea a 5-a. Reguli aplicabile comunicărilor	69

Capitolul V. Procedurile de atribuire a contractelor de achiziție publică..... 73

Secțiunea 1. Enumerare. Clarificări terminologice.....	73
Secțiunea a 2-a. Etapele procesului de achiziție publică. Strategia anuală de achiziții publice. Programul anual al achizițiilor publice.....	73
§1. Etapele procesului de achiziție publică	73
§2. Strategia anuală de achiziție publică	74
§3. Programul anual al achizițiilor publice	75
Secțiunea a 3-a. Proceduri „standard” de atribuire	76
§1. Licitația deschisă.....	76
§2. Licitația restrânsă	80
§3. Negocierea competitivă.....	83
§4. Dialogul competitiv.....	88
§5. Parteneriatul pentru inovare	91
§6. Negocierea fără publicare prealabilă.....	95
§7. Concursul de soluții	97
§8. Procedura de atribuire în cazul serviciilor sociale și al altor servicii specifice.....	100
§9. Procedura simplificată.....	101
Secțiunea a 4-a. Achiziția directă	103
§1. Caracterizare	103
§2. Procedura	104

Capitolul VI. Instrumente și tehnici specifice de atribuire

a contractelor de achiziție publică 106

Secțiunea 1. Acordul-cadru	106
§1. Definiție	106
§2. Atribuirea acordului-cadru	106
§3. Durata acordului-cadru.....	107
§4. Conținutul acordului-cadru	107
§5. Modalitățile acordului-cadru.....	108

Secțiunea a 2-a. Sistemul dinamic de achiziții	111
§1. Definiție	111
§2. Termene	112
§3. Caracterizare	112
Secțiunea a 3-a. Licitația electronică	113
§1. Definiție	113
§2. Situații	114
§3. Procedură	114

Capitolul VII. Organizarea și desfășurarea procedurii de atribuire

a contractelor de achiziție publică 117

Secțiunea 1. Consultarea pieței.....	117
Secțiunea a 2-a. Împărțirea pe loturi.....	118
Secțiunea a 3-a. Reguli de publicitate și transparență.....	119
§1. Publicarea anunțurilor de intenție	119
§2. Publicarea anunțurilor de participare	120
§3. Publicarea anunțurilor de atribuire.....	121
§4. Alte reguli specifice de publicitate și transparență.....	122
Secțiunea a 4-a. Elaborarea documentației de atribuire.....	124
§1. Conținutul documentației de atribuire.....	124
§2. Publicarea documentației de atribuire în SEAP	126
§3. Specificațiile tehnice	127
§4. Cerințele de etichetare.....	129
§5. Rapoarte de încercare și certificate de conformitate	130
Secțiunea a 5-a. Oferte alternative	131
Secțiunea a 6-a. Criterii de calificare și selecție	132
§1. Criterii privind eligibilitatea.....	132
§2. Criterii privind capacitatea	137
Secțiunea a 7-a. Criterii de atribuire	142
§1. Caracterizare	142
§2. Prețul cel mai scăzut	143
§3. Costul cel mai scăzut.....	143
§4. Cel mai bun raport calitate-preț/calitate-cost	144
Secțiunea a 8-a. Garanția de participare	145
Secțiunea a 9-a. Garanția de bună execuție	147
§1. Caracterizare	147
§2. Forme de constituire.....	147
§3. Pretențiile asupra garanției de bună execuție	148
§4. Eliberarea/restituirea garanției de bună execuție.....	148
Secțiunea a 10-a. Documentul unic de achiziție european. E-Certis	149
§1. Documentul unic de achiziție european	149
§2. E-Certis	151
Secțiunea a 11-a. Liste oficiale ale operatorilor economici agreeți și certificarea de către organisme de drept public sau privat	151
Secțiunea a 12-a. Cataloage electronice	152
Secțiunea a 13-a. Ajustarea prețului	153

VIII *Achiziții publice. Concesiuni. Parteneriatul public-privat. Remedii și căi de atac*

Secțiunea a 14-a. Atribuirea contractelor de achiziție publică și încheierea acordurilor-cadru.....	154
Secțiunea a 15-a. Comisia de evaluare și modul de lucru al acesteia	155
Secțiunea a 16-a. Procesul de verificare și evaluare	159
Secțiunea a 17-a. Finalizarea procedurii de atribuire.....	164
§1. Încheierea contractului de achiziție publică/acordului-cadru.....	164
§2. Anularea procedurii de atribuire	165
Secțiunea a 18-a. Informarea candidaților/ofertaților	166
Secțiunea a 19-a. Raportul procedurii de atribuire și dosarul achiziției	167
§1. Raportul procedurii de atribuire	167
§2. Dosarul achiziției	168

Capitolul VIII. Executarea contractului de achiziție publică/acordului-cadru.....	170
Secțiunea 1. Subcontractarea	170
Secțiunea a 2-a. Modificarea contractului de achiziție publică/acordului-cadru	172
Secțiunea a 3-a. Prelungirea duratei contractelor de furnizare sau de servicii cu caracter de regularitate	174
Secțiunea a 4-a. Finalizarea contractului de achiziție publică	175
Secțiunea a 5-a. Cazuri specifice de încetare a contractului de achiziție publică	176

TITLUL III. Achizițiile sectoriale. Particularități.....

177

Capitolul I. Entități contractante

179

Capitolul II. Activități relevante.....

181

Capitolul III. Alte particularități

184

Secțiunea 1. Praguri.....	184
Secțiunea a 2-a. Achiziții mixte.....	184
§1. Achiziții mixte care cuprind aceeași activitate.....	184
§2. Achiziții mixte care cuprind mai multe activități.....	185

TITLUL IV. Achizițiile publice în domeniile apărării și securității.

Particularități.....

187

Capitolul I. Domeniul de aplicare

189

Secțiunea 1. Achiziții publice în domeniile apărării și securității.....	189
Secțiunea a 2-a. Achiziții publice în domeniul securității nonmilitare	189

Capitolul II. Proceduri de atribuire.....

190

Secțiunea 1. Proceduri de atribuire. Enumerare	190
Secțiunea a 2-a. Alegerea procedurii de achiziție	190
Secțiunea a 3-a. Securitatea informației	194
Secțiunea a 4-a. Securitatea aprovizionării.....	194

TITLUL V. Achizițiile publice în cadrul proiectelor finanțate din fonduri europene. Particularități.....	197
Capitolul I. Noțiuni generale privind fondurile europene.....	199
Capitolul II. Regimul juridic aplicabil.....	202
Secțiunea 1. Regimul juridic al Legii nr. 98/2016.....	202
Secțiunea a 2-a. Procedura competitivă.....	203
§1. Domeniul de aplicare	203
§2. Reguli generale	204
§3. Principiile procedurii competitive.....	205
§4. Evitarea conflictului de interese.....	206
§5. Elaborarea specificațiilor tehnice și determinarea valorii estimate.....	207
§6. Derularea procedurii competitive.....	209
§7. Contractul de achiziție.....	214
§8. Aplicarea principiului proporționalității.....	217
§10. Achiziția directă.....	220
§11. Dosarul achiziției	221
§12. Lista de verificare.....	221
Capitolul III. Modul de efectuare a achizițiilor publice în cadrul proiectelor cu finanțare europeană implementate în parteneriat.....	226
Secțiunea 1. Domeniu de aplicare	226
Secțiunea a 2-a. Reguli privind efectuarea achizițiilor	226
TITLUL VI. Concesiunile de lucrări și de servicii.....	229
Capitolul I. Noțiuni generale.....	231
Secțiunea 1. Reglementarea juridică a concesiunilor publice. Categorii de concesiuni și delimitări.....	231
Secțiunea a 2-a. Obiectul, scopul și principiile concesiunilor de lucrări și de servicii	233
Capitolul II. Domeniul de aplicare al Legii nr. 100/2016.....	235
Secțiunea 1. Riscul de operare.....	235
Secțiunea a 2-a. Pragul valoric și modul de calcul al valorii estimate a concesiunii de lucrări sau a concesiunii de servicii.....	238
Secțiunea a 3-a. Revizuirea pragului valoric	239
Secțiunea a 4-a. Reguli de atribuire a contractelor mixte	240
§1. Contracte mixte.....	240
§2. Contracte mixte care implică aspecte legate de apărare sau securitate.....	241
§3. Concesiuni de lucrări sau concesiuni de servicii care acoperă atât activitățile prevăzute în anexa nr. 2 din Legea nr. 100/2016, cât și alte activități	242
§4. Concesiuni de lucrări sau concesiuni de servicii care acoperă atât activități prevăzute în anexa nr. 2, cât și activități care implică aspecte legate de apărare sau de securitate	243
Secțiunea a 5-a. Situații speciale	243
§1. Servicii sociale și alte servicii specifice.....	243

X *Achiziții publice. Concesiuni. Parteneriatul public-privat. Remedii și căi de atac*

§2. Concesiuni rezervate	244
§3. Servicii de cercetare și de dezvoltare	244
Secțiunea a 6-a. Excepții	244
§1. Excepții aplicabile concesiunilor de lucrări sau concesiunilor de servicii atribuite de entitățile contractante	244
§2. Excepții aplicabile concesiunilor de lucrări sau concesiunilor de servicii organizate conform unor norme internaționale	245
§3. Excepții aplicabile concesiunilor de lucrări sau concesiunilor de servicii care includ aspecte de apărare și de securitate	245
§4. Excepții aplicabile contractelor de concesiune de servicii.....	247
§5. Excepții specifice în domeniul comunicațiilor electronice	248
§6. Excepții aplicabile concesiunilor de lucrări sau concesiunilor de servicii atribuite pentru desfășurarea unei activități relevante într-o țară terță.....	249
§7. Excepții aplicabile concesiunilor de lucrări sau concesiunilor de servicii atribuite unei întreprinderi afiliate.....	249
§8. Excepții aplicabile concesiunilor de lucrări sau concesiunilor de servicii atribuite unei asocieri de mai multe entități contractante sau unei entități contractante care face parte dintr-o astfel de asocieră	250
§9. Excepții privind activitățile care sunt expuse direct concurenței	250
§10. Excepții aplicabile concesiunilor de lucrări sau concesiunilor de servicii încheiate între entități din sectorul public	250
Capitolul III. Contractul de concesiune de lucrări și de servicii	252
Secțiunea 1. Definiția și trăsăturile juridice ale contractului de concesiune de lucrări și de servicii.....	252
Secțiunea a 2-a. Părțile contractului de concesiune de lucrări și de servicii...	254
Secțiunea a 3-a. Tipuri de contracte de concesiune	255
Capitolul IV. Reguli generale de participare și desfășurare a procedurilor de atribuire	256
Secțiunea 1. Reguli generale privind operatorii economici	256
Secțiunea a 2-a. Confidențialitate	257
Secțiunea a 3-a. Reguli de evitare a conflictului de interese	257
Secțiunea a 4-a. Reguli aplicabile comunicărilor	259
Secțiunea a 5-a. Comisia de coordonare și supervizare. Comisia de evaluare	260
§1. Comisia de coordonare și supervizare.....	260
§2. Comisia de evaluare	260
Secțiunea a 6-a. Planificarea concesiunilor de lucrări și a concesiunilor de servicii	263
Capitolul V. Procedurile de atribuire a contractelor de concesiune	265
Secțiunea 1. Enumerare	265
Secțiunea a 2-a. Proceduri de atribuire	265
§1. Licitația deschisă.....	265
§2. Dialogul competitiv.....	269

§3. Negocierea fără publicarea unui anunț de concesiune	273
§4. Procedura simplificată.....	273
Capitolul VI. Organizarea și desfășurarea procedurii de atribuire	
a contractelor de concesiune.....	275
Secțiunea 1. Reguli de publicitate și transparență	275
§1. Publicarea anunțurilor de intenție	275
§2. Publicarea anunțurilor de concesiune.....	275
§3. Publicarea anunțurilor de atribuire.....	276
Secțiunea a 2-a. Elaborarea documentației de atribuire.....	277
§1. Garanții procedurale.....	277
§2. Cerințe tehnice și funcționale.....	280
§3. Criterii de calificare și selecție.....	281
§4. Motive de excludere.....	283
Secțiunea a 3-a. Termene de primire a solicitărilor de participare	
și a ofertelor pentru concesiunea de lucrări sau concesiunea de servicii	287
Secțiunea a 4-a. Oferta și documentele însoțitoare	288
Secțiunea a 5-a. Criterii de atribuire	289
Secțiunea a 6-a. Garanția de participare	290
Secțiunea a 7-a. Procesul de verificare și evaluare	291
Secțiunea a 8-a. Finalizarea procedurii de atribuire.....	294
§1. Semnarea contractului de concesiune	295
§2. Anularea procedurii de atribuire	297
Secțiunea a 9-a. Informarea candidaților/ofertaților	298
Secțiunea a 10-a. Durata concesiunii de lucrări sau a concesiunii	
de servicii.....	299
Capitolul VII. Reguli privind executarea contractelor de concesiune	300
Secțiunea 1. Subcontractarea	300
Secțiunea a 2-a. Modificarea contractului de concesiune.....	302
Secțiunea a 3-a. Încetarea contractului de concesiune.....	304
TITLUL VII. Parteneriatul public-privat	307
Capitolul I. Noțiuni generale.....	309
Capitolul II. Domeniul de aplicare.....	311
Capitolul III. Partenerul public și partenerul privat.....	313
Capitolul IV. Finanțarea proiectului de parteneriat public-privat.....	314
Capitolul V. Pregătirea proiectului de parteneriat public-privat	316
Capitolul VI. Procedura de atribuire a proiectului de parteneriat	
public-privat.....	318
Capitolul VII. Contractul de parteneriat public-privat	319
Secțiunea 1. Aspecte generale	319
Secțiunea a 2-a. Durata și modificarea contractului	321

XII *Achiziții publice. Concesiuni. Parteneriatul public-privat. Remedii și căi de atac*

Secțiunea a 3-a. Încetarea anticipată a contractului. Efecte.....	322
Secțiunea a 4-a. Alte particularități ale executării contractului	323

TITLUL VIII. Controlul achizițiilor publice și al concesiunilor de lucrări și servicii..... 325

Capitolul I. Controlul *ex ante* și *ex post* în cadrul Strategiei naționale în domeniul achizițiilor publice..... 327

Capitolul II. Controlul *ex ante*..... 330

Secțiunea 1. Autoritatea competentă și domeniul de aplicare	330
---	-----

Secțiunea a 2-a. Activitatea de control <i>ex ante</i>	333
--	-----

§1. Metodologia de selecție.....	333
----------------------------------	-----

§2. Inițierea controlului <i>ex ante</i>	334
--	-----

§3. Desfășurarea activității de control al documentației de atribuire, a anunțului de participare/de participare simplificat/de concurs, a anunțului de tip erată și a solicitărilor de clarificări/informații suplimentare.....	335
--	-----

§4. Desfășurarea activității de control al procesului de evaluare a ofertelor/candidaturilor și de atribuire a contractului.....	336
--	-----

§5. Avizul conform	336
--------------------------	-----

§6. Procedura de conciliere.....	339
----------------------------------	-----

§7. Contravenții și sancțiuni.....	340
------------------------------------	-----

Capitolul III. Controlul *ex post*..... 341

Secțiunea 1. Autoritatea competentă și domeniul de aplicare	341
---	-----

Secțiunea a 2-a. Procedura de control <i>ex post</i>	342
--	-----

Secțiunea a 3-a. Agenții constatatori	346
---	-----

TITLUL IX. Remediile și căile de atac 347

Capitolul I. Caracterizare 349

Capitolul II. Procedura administrativ-jurisdicțională în fața Consiliului Național de Soluționare a Contestațiilor..... 354

Secțiunea 1. Persoana care se consideră vătămată.....	354
---	-----

Secțiunea a 2-a. Situația terțului prejudiciat	355
--	-----

Secțiunea a 3-a. Problema pluralității de contestații.....	356
--	-----

Secțiunea a 4-a. Plata cauțiunii.....	357
---------------------------------------	-----

Secțiunea a 5-a. Termenul de contestare și efectele contestației	358
--	-----

Secțiunea a 6-a. Conținutul contestației.....	359
---	-----

Secțiunea a 7-a. Soluționarea contestației.....	360
---	-----

§1. Principiile procedurii de soluționare a contestațiilor.....	360
---	-----

§2. Consiliul Național de Soluționare a Contestațiilor.....	362
---	-----

§3. Procedura de soluționare a contestației	366
---	-----

§4. Suspendarea procedurii de atribuire.....	368
--	-----

§5. Termenul de soluționare a contestației.....	368
---	-----

§6. Suspendarea procedurii de soluționare.....	369
--	-----

§7. Cereri de intervenție voluntară.....	369
§8. Soluțiile pe care le poate pronunța Consiliul	370
§9. Hotărârile Consiliului.....	371
§10. Căile de atac împotriva deciziilor Consiliului.....	372
Capitolul III. Sistemul de remedii judiciare.....	376
Secțiunea 1. Contestația formulată pe cale judiciară	376
§1. Instanța competentă.....	376
§2. Conținutul contestației formulată pe cale judiciară.....	376
§3. Plata cauțiunii.....	377
§4. Termenele de introducere a contestației formulată pe cale judiciară.....	378
§5. Procedura de soluționare a contestației formulată pe cale judiciară.....	378
§6. Suspendarea procedurii de atribuire.....	379
§7. Soluțiile instanței de judecată.....	379
Secțiunea a 2-a. Soluționarea litigiilor în instanța de judecată	380
§1. Obiectul și instanța competentă	380
§2. Taxele judiciare de timbru	381
§3. Procedura de soluționare a litigiilor în instanța de judecată.....	381
§4. Suspendarea executării contractului.....	382
Secțiunea a 3-a. Constatarea nulității absolute a contractelor de achiziție publică	382
§1. Situații de nulitate absolută	382
§2. Situații când se mențin efectele contractului.....	384
§3. Termenul legal de așteptare pentru încheierea contractului.....	384
§4. Procedura de judecată a cererilor privind constatarea nulității absolute a contractului	385
Anexă. Decizii relevante ale Consiliului Național de Soluționare a Contestațiilor	387
GRILE	433
Răspunsuri	455
Bibliografie	457

Capitolul I

Piața unică europeană și achizițiile publice

Piața unică – idee fundamentală a arhitecturii europene comunitare – reprezintă esența Uniunii Europene și constituie principala rațiune economică a existenței sale¹. Piața unică nu poate exista fără o reală integrare economică a statelor membre ale Uniunii.

La nivel conceptual, Swann distinge mai multe niveluri ale integrării economice, în funcție de gradul de interacțiune între economiile participante²:

- *zona de liber schimb* reprezintă o înțelegere între state, prin care acestea sunt de acord să înlăture toate taxele vamale asupra schimburilor comerciale dintre ele, precum și cotele de import; în schimb, fiecare parte este liberă să stabilească în mod unilateral nivelul taxelor vamale la importurile provenite din afara zonei;

- *uniunea vamală* presupune ca statele membre să aplice un nivel comun al tarifului vamal asupra mărfurilor care vin în uniune din exterior; în acest caz se menține eliminarea taxelor vamale și a cotelor între statele membre;

- *piața comună* presupune că libera circulație a mărfurilor în cadrul uniunii vamale se adaugă liberei circulații a factorilor de producție: munca, capitalul și întreprinderile;

- *uniunea economică* reprezintă o piață comună în care există și o unificare completă a politicii monetare și fiscale, adică o piață unde există o monedă comună.

Art. 26 alin. (2) din TFUE³ consacră principiile fundamentale ale realizării pieței interne, numite și cele „patru libertăți”: libera circulație a mărfurilor, a persoanelor, a capitalurilor și libertatea de stabilire și de a presta servicii. La acestea se mai adaugă și o a 5-a „libertate” admisă de Curtea de Justiție a Uniunii Europene⁴, respectiv

¹ P. Craig, G. de Búrca, Dreptul Uniunii Europene. Comentarii, jurisprudență și doctrină, ed. a IV-a, Ed. Hamangiu, București, 2009, p. 755.

² D. Swann, The Economics, of the Common Market, ed. 7, Penguin, 1992, p. 11-12, apud P. Craig, G. de Búrca, op. cit., p. 756.

³ Varianta consolidată a Tratatului privind funcționarea Uniunii Europene a fost publicată în JOUE C 326/1 din 26 octombrie 2012 (a se vedea http://eur-lex.europa.eu/legal-content/RO/TXT/?uri=uriserv:OJ.C_2012.326.01.0001.01.RON&toc=OJ:C:2012:326:TOC#C_2012.326RO.0100470). În urma acestei consolidări, articolele din Tratatul de instituire a Comunităților Europene au fost renumerotate.

⁴ Curtea de Justiție a Uniunii Europene, Cauza C-286/82 și C-26/83 *Graziana Luisi and Giuseppe Carbone v Ministero del Tesoro* (a se vedea <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/HTML/?uri=CELEX:61982CJ0286&from=EN>) și Cauza C-308/86 *Ministere Public v R. Lambert* (a se vedea <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/HTML/?uri=CELEX:61986CJ0308&from=EN>).

libera circulație a plăților, aceasta fiind în strânsă legătură cu libera circulație a capitalurilor.

Pentru realizarea unei piețe unice europene, dreptul comunitar utilizează două tehnici principale de abordare¹:

Abordarea negativă presupune că dreptul european interzice ca normele naționale să împiedice schimburile transfrontaliere. Această abordare este susținută de principiul „recunoașterii reciproce”, potrivit căruia un stat membru este obligat să accepte, cu anumite excepții, mărfurile care au fost fabricate în conformitate cu normele altui stat membru.

Abordarea pozitivă pornește de la premisa că normele naționale pot reglementa diferit diferite aspecte cum ar fi sănătatea, siguranța, standardele tehnice și altele asemenea, astfel că apar adevărate bariere împotriva liberei circulații. Înlăturarea acestor bariere se poate face prin armonizarea legilor naționale, prin intermediul directivelor europene.

În timp ce barierele tarifare au fost eliminate prin Tratatul de instituire a Comunităților Economice Europene (Tratatul de la Roma din 1957)², barierele „nontarifare” au continuat să subziste încă multă vreme, modificarea lor *uno actu* fiind imposibilă deoarece implicau practici comerciale și reguli utilizate de foarte multă vreme³. Barierele nontarifare reprezintă „o formă ascunsă de protecție discriminatorie și poate fi exercitată atât prin mijloace administrative, cât și prin acte juridice ce pot institui monopoluri publice, fiscalitate (de exemplu: taxe indirecte), ajutoare de stat, standarde tehnice și, în final, achiziții publice”⁴.

Din perspectiva dreptului concurenței, în literatura de specialitate⁵ se face distincție între piețele private și piețele publice. Astfel, „în timp ce economia privată este reglementată de norme juridice și politice antitrust, economia publică este locul unde normele dreptului concurenței sunt oarecum nepotrivite și inadecvate”⁶.

În acest context, achizițiile publice joacă un rol major în configurarea piețelor publice. Pe lângă efectele pozitive, intervenția statului în piață care, cu bani publici, efectuează achiziții de bunuri sau servicii poate perturba mecanismele complexe ale economiei de piață. Din perspectivă europeană, reglementarea diferită a achizițiilor publice la nivelul statelor membre poate de asemenea afecta într-o mare măsură piața

¹ Pentru dezvoltări, a se vedea *P. Craig, G. de Búrca*, op. cit., p. 757.

² A se vedea varianta neconsolidată a tratatului la (<http://eur-lex.europa.eu/legal-content/RO/TXT/?uri=URISERV%3Axy0023>).

³ *M.V. Cârlan*, Procedura achizițiilor publice cu referire specială la cele finanțate din fonduri europene, Ed. Wolter Kluwer, București, 2013, p. 14.

⁴ *M.V. Cârlan*, op. cit., p. 14.

⁵ *D. Konstadacopoulos*, The Linked Oligopoly Concept in the Single European Market, în *Public Procurement Law Review* no. 4/1995, p. 213, *C.H. Bovis*, The Regulation of the Public Procurement as an Element in the Evolution of the European Economic Law, *European Law Journal*, Spring, 1998, *D. Swann*, The Retreat of the State: deregulation and privatisation in the UK and US, Ed. Harvester-Wheasheaf, New-York, London, 1988, cap. 1-2, apud *M.V. Cârlan*, op. cit., p. 17-19.

⁶ *M.V. Cârlan*, op. cit., p. 17.

unică și procesul de integrare economică europeană. Pentru a se elimina practicile discriminatorii din statele membre, s-a optat pentru reglementarea unitară a achizițiilor publice la nivelul Uniunii Europene, iar instrumentul legal specific ales pentru atingerea acestui obiectiv a fost Directiva. Aceasta conferă un cadru normativ care permite statelor membre să-și normeze piețele publice, ținând cont de specificul sistemului juridic național existent, dar în același timp, datorită caracterului unificator al Directivei, acestea sunt obligate să-și armonizeze legislația națională cu obiectivele comunitare.

Capitolul II

Evoluția reglementării achizițiilor publice în Uniunea Europeană

Secțiunea 1. Scurt istoric

În anul 1962, Consiliul de Miniștri a adoptat două *Programe Generale* pentru eliminarea restricțiilor comerciale intracomunitare între statele membre¹. Aceste Programe reprezentau documente cu rol îndrumător și au fost emise pentru aplicarea art. 52 și 53 din Tratatul de instituire a Comunităților Economice Europene,

Scopul principal al Programelor l-a constituit eliminarea restricțiilor care excludeau, limitau sau impuneau condiții referitoare la posibilitatea de a depune ofertă sau de a participa ca și ofertant principal sau subcontractor într-o procedură de atribuire a statului sau a unei persoane juridice guvernată de dispoziții de drept public.

În anul 1966, s-a adoptat Directiva 66/6832/CEE din 7 noiembrie 1966 *privind eliminarea tuturor diferențelor dintre tratarea produselor naționale și cea a produselor care, în conformitate cu articolele 9 și 10 din tratat, trebuie să fie admise pentru libera circulație, în ceea ce privește actele cu putere de lege sau acte administrative care interzic utilizarea produselor menționate anterior și a se prescrie utilizarea a produselor naționale sau a face o astfel de utilizare sub rezerva rentabilității*².

Așa cum rezultă chiar din titlu, directiva avea ca obiective eliminarea măsurilor prohibitive privind folosirea produselor importate sau specificarea produselor naționale în cadrul documentațiilor de atribuire. Directiva a fost adoptată în scopul abolirii tuturor cotelor și a măsurilor cu efect echivalent restricțiilor cantitative din comerțul între statele membre, ca rezultat al primei perioade de tranziție a Comunităților Europene.

În anul 1969, s-a adoptat Directiva 70/32/CEE din 17 decembrie 1969 *privind achizițiile de bunuri ale statului, autorităților locale și altor persoane juridice și drept public*³. Spre deosebire de directiva anterioară, Directiva 70/32/CEE viza toate produsele indiferent de specificațiile acestora care făceau obiectul liberei circulații în

¹ A se vedea JOCE 36/32 din anul 1962 accesibil la pagina oficială de internet a Uniunii Europene (www.eur-lex.europa.eu).

² Directiva 66/683/EEC, în JOUE L 220 din 20 noiembrie 1966 (a se vedea <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX%3A31966L0683>).

³ Directiva 70/62/CEE, în JOUE L 013 din 19 ianuarie 1970 (a se vedea <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/FR/TXT/?uri=CELEX%3A31970L0032>).